

MOONRIVER AUDIO 404

Dreammaker & Heartbreaker

In een van de luisterruimtes staat de geïntegreerde Moonriver Audio 404 versterker. Een traditionele aanblik, want het apparaat doet denken aan de bekende Sansui componenten uit de zeventiger en tachtiger jaren. De vormgeving past bij de hang naar vintage en nostalgia die al enkele jaren populair is. Moonriver grijpt terug naar traditionele concepten, maar combineert dat ook met moderne technologie.

Tijdens de overgang naar een nieuw jaar is het doorgaans de gewoonte om bespiegelende gedachten te hebben. Trouwe lezers hebben al enige uitspraken met betrekking tot audio kunnen lezen in het Jaarboek en in uw lijfblad. Afgelopen jaar zijn draadloze systemen, soundbars, streamers en hoofdtelefoons in grote getale tot ons gekomen. Samen met de apps die zo ongeveer de essentie van het bestaan zijn geworden en waarmee ons hele leven wordt

bestuurd. Religie heeft te maken met zingeving, troost, verwachtingen, liefde, gemeenschapszin en misschien ook wel met contacten tussen mensen. Er zijn verschillende religies. De smartphone zou gezien kunnen worden als de meest universele en aangehangen religie in de wereld. Wellicht een geloof dat individualisering en sociale vereenzaming in de hand werkt. Dat ook wegstuurt van de realiteit. Zo'n smartphone is computer-technisch gezien een heel groot single

point of failure (spof). Als de smartphone weigert, of je raakt zo'n ding kwijt, dan is je leven aan puin. Er is dan ook in toenemende mate een gebrek aan alternatieven. Zonder smartphone kun je straks niet meer betalen, je krijgt geen toegang meer tot een concert, de trein of een museum en het zal onmogelijk zijn om nog een relatie te vinden zonder zo'n ding. Hifi, apps en de smartphone hebben een innige relatie opgebouwd. Nuchter gezien heeft het

▶▶NEXT

tested

MUSIC
emotion

87

voor de meeste hifi-componenten geen enkele zin om een app te gebruiken om met zo'n apparaat te communiceren. Consumenten realiseren zich niet dat de communicatie tussen smartphones en hifi-apparatuur maar drie tot vijf jaar duurt. Daarna is door veroudering van software, protocollen, smartphones en interfaces zo'n (vaak duur) audio-apparaat niet meer bruikbaar. Ook kan de fabrikant als sneeuw voor de zon verdwijnen of opgegeten worden door een investeringsclub. Zo'n app krijgt dan geen updates meer. Vanaf het jaar 1877 tot pakweg 2010 heeft de mensheid van muziek genoten zonder apps. Tijd om terug te verlangen naar de traditionele versterker, die gewoon met stevige mechanische knoppen kan worden bediend. Aan de andere kant is het voor streamers en music servers handig om op een groot beeldscherm te kunnen selecteren uit het enorme muziekaanbod. Maar, dat is nieuwe technologie die vroeger niet bestond.

Terug naar af

Moonriver Audio uit Zweden is niet noodzakelijkerwijs tegen moderne technologie. Zelf geven ze aan dat de producten een combinatie vormen van vintage elementen en moderne technieken. Het bedrijf is niet dogmatisch, zoals veel audiofielen die elkaar de tent uitvechten over onderwerpen als single ended of push pull en analoog versus digitaal. Wie nog met zulke generalisaties leeft heeft even gemist dat er anno 2021 met vrijwel elke denkbare techniek en de meeste audio-componenten fabelachtige systemen zijn te bouwen.

Al die discussies zijn dus weinig zinvol. Waar het om gaat is wat systemen met muziek doen. Veel minder of er koperen of stalen schroefjes in de voeding zitten. Moonriver Audio wil in principe elke moderne technologie toepassen, maar ook graag in een klassieke en tijdloze vormgeving en met een ontwerp dat gericht is op de gebruiker. Ze kijken dus erg naar gebruiksvriendelijkheid en of al die klassieke en moderne techniek echt het doel dient. De huidige hifi-markt is feature oriented. Gewoon elke nieuwe techniek toepassen, simpelweg omdat het er is. Een bijkomend probleem is dat al die nieuwigheden kostenverhogend en niet altijd probleemloos werken. De audiowereld heeft nog te weinig ervaring met het ontwikkelen van software en met het ontwerpen van gebruiksvriendelijke interfaces. Hier en daar zijn uiteraard wel enkele voorbeelden van hoe het beter kan. Maar, los van enige zinvolle toepassingen van nieuwe technieken, gaat er weinig boven een min of meer klassieke versterker met twee vloerstaande luidsprekers of monitoren. Vul dat aan met een cd/sacd-speler, een music server of een streamer en je hebt een subliem uitgangspunt om naar muziek te luisteren. Wie moderner wil zijn, koopt nog steeds twee luidsprekers, maar dan in een actieve versie. Er is dan alleen een topklasse voorversterker nodig.

Moonriver 404

De 404 versterker is een typisch voorbeeld van wat bij Moonriver een 'hybrid design' heet. Een combinatie van klassieke en bewezen technieken en de

toepassing van moderne techniek die echt, gezien het doel, zinvol is. De vormgeving is vertrouwd klassiek. Iedereen kan omgaan met de standaard geïntegreerde versterker, zoals die vroeger werd gebouwd door merken als Luxman, Sony, Accuphase, Sansui, Pioneer en vele anderen. Sommige van die genoemde merken leveren nog steeds klassiek vormgegeven hifi, maar soms aangevuld met moderniteiten zoals een dac of room correction. Moonriver heeft voor de 404 gekeken naar functionaliteit die echt zinvol is. Dat betekent een klassieke userinterface met grote roterende aluminium knoppen. Voorzien van een traditionele afstandsbediening kunnen belangrijke functies vanaf de luisterpositie worden bediend. Het frontpaneel biedt een source select knop (vier lijn ingangen), een tape monitor, balansregelaar en volume. De balansregelaar is essentieel, omdat in veel luisteropstellingen er een akoestisch verschil is tussen beide zijwanden waar de luidsprekers naar 'kijken'. Daardoor verschuift vaak de center-image en komen vocals niet uit het midden. Met de balansregelaar is zo iets dan snel te corrigeren. De tape-monitor is een klassieke regelaar uit de tijd van de tape-recorder en het cassette-deck. Via de tape-loop kan middels de nabandcontrole de opname worden gecheckt. Zeker zinvol nu de bandrecorder en ook het cassettedeck weer vaker worden ingezet. De tape-monitor kan ook gebruikt worden om een room corrector aan te sluiten en per definitie apparatuur als een ruisonderdrukker, Dolby unit, compressoren, equalizers,

een expander, galmunit of anderzijds aan te sluiten. In feite is de tape-monitor gewoon een 'insert', waarmee apparatuur tussen de voor- en eindversterker van een geïntegreerde versterker kan worden geschakeld. Los van een power switch en een knop om de verlichting van enkele frontfuncties aan te passen, is er nog een stereo/mono knop. Dat is zinnig, maar afhankelijk van de aangesloten taperecorder of draaitafel, om een monobron over twee kanalen weer te geven. Naast de tape-uitgang, die een vast niveau heeft, zijn er ook een tweetal preamp uitgangen. Die hebben een regelbaar uitgangsniveau dat de stand van de volumeregelaar volgt. Ideaal om externe eindversterkers, subwoofers of actieve luidsprekers mee aan te sturen. De 404 kan dus ook alleen als voorversterker worden gebruikt.

Extra's

Optioneel zijn een dac board en een phono-versterker. De laatste neemt een enkele rca-lijningang in beslag. Daarmee blijven er dan drie ingangen over voor lijnsignalen. De dac heeft een separate USB-ingang. Voor Windows is een driver nodig. Windows 10 en MacOS vanaf versie 10.6.4 (zonder driver) kunnen dan werken met DXD-bestanden tot en met 384 khz/32 bit. Inmiddels werkt Moonriver al aan een nieuw dac-board. Het nieuw te introduceren DAC board zal volgens opgave van de fabrikant eveneens streaming faciliteiten hebben, gebaseerd op Volumio. De phono-upgrade is er als mm phono-board of een mm/mc versie. Op de laatste kan de gain via dipswitches

worden geregeld en de ingangswaarde door een, zonder te hoeven solderen, uitwisselbare weerstand.

Opbouw

De voorversterker is volledig discreet opgebouwd. Componenten zijn geselecteerd op kwaliteit. In de analoge secties worden geen surface mount componenten gebruikt. Daar zijn bedelingen bij vanwege de geluidskwaliteit en de levensduur, zeker als zulke componenten veel stroom verwerken. De zware voeding heeft separate powerrails voor de verschillende elektronische delen. De power wordt geschakeld middels een relais en de ingangen zijn ook relaisgeschakeld. Er is een Alps potmeter. De versterker levert 50 Watt per kanaal in 8 Ohm. De output stage is heel stabiel, dus ook geschikt voor de aansturing van wat 'lastiger' luidsprekers. Dat zijn luidsprekers waar specifieke delen van de frequentiecurve een erg lage weerstand kunnen hebben. Een versterker moet dan veel stroom kunnen leveren en stabiel blijven. Dat lukt niet met elke versterker. Het frequentiebereik loopt van 10 Hz tot 50 kHz. Moonriver heeft vertrouwen in de duurzaamheid van deze versterker en geeft dan ook drie jaar garantie. Er is inmiddels ook een Reference 404. De update bestaat uit nog betere voedingen. Ook dempt het chassis nog beter allerlei ongewenste trillingen.

Luisteren

De beste manier om zo'n versterker te beluisteren is om aansluiting te zoeken bij een setje luidsprekers van topkwa-

liteit. Dat zijn combinaties die een consument zelden maakt. De Moonriver zal met een groot aantal betaalbare luidsprekers een goede match vormen. Voor de review is geluisterd met een aantal weergevers die een consument redelijkerwijs zal willen combineren met deze versterker. De versterker is ook aangesloten op een aantal luidsprekers die in een hogere kwaliteitsklasse vallen. Daarmee worden snel de prestatiegrenzen van de betreffende versterker blootgelegd. De Moonriver klinkt neutraal, zeer ruimtelijk, kan dynamisch zeer goed mee en heeft een fraaie focussering en detaillering. Er is bar weinig aan te merken op de prestaties, zeker gezien de winkelprijs (€ 3.000) van deze Moonriver. Aangesloten op luidsprekers die veel verder gaan dan waar een Moonriver redelijkerwijs op aangesloten zal staan, komt naar voren dat de kracht van de Moonriver ligt bij een stukje ultieme betrokkenheid. Dat is een klein verschil en alleen waarneembaar op aangesloten luidsprekers die in staat zijn om zeer discriminerend en kritisch weer te kunnen geven. De importeur wist te melden dat de Reference 404 een stap verder gaat waar het die betrokkenheid en beleving betreft. In ieder geval was deze Moonriver de versterker van dienst en het lichtpuntje tijdens de donkere, eenzame en door de lockdown uitgeholde Kerstdagen en jaarwisseling. Naast het nieuwjaarsconcert zorgde dit apparaat voor vreugdevolle klanken.

Tijdloos, duurzaam en betaalbaar

Vroeger kocht iemand een hifi-set en die **NEXT**

Dealers Moonriver **Nederland**

Audiohuis Delft
Binnenwatersloot 30 - Delft
T 015 - 214 6852
info@audiohuisdelft.nl
www.audiohuisdelft.nl

Rik Stoet High End Audio
Elandstraat 9 - Den Haag
T 070 - 363 2777
info@rikstoet.nl
www.rikstoet.nl

Radiobeurs Louter
Voorstraat 366-370 - Dordrecht
T 06 - 5318 0409
info@deradiobeurs.nl
www.deradiobeurs.nl

Audio21
Dorpsstraat 44 - Heerde
T 06 - 2604 8506
contact@audio21.eu
www.audio21.eu

Hans Audio
Stationsweg 6 - Hoor
T 0229 - 756 950
info@hansaudio.nl
www.hansaudio.nl

Het Eringa Geluid
Oostergrachtswal 109 - Leeuwarden
T 058 213 87 87
info@eringa.eu
www.eringa.eu

Dealers Moonriver **België**

Alpha High End
Bredabaan 1031
B-2930 Brasschaat
T +32 2 538 4451
info@alphahighend.be
www.alphahighend.be

Noir et Blanc
Chareloise Steenweg 154
B-1060 Brussel (St. Gilles)
T +32 2 538 4451
info@noir-et-blanc.com
www.noir-et-blanc.com

The Audio Shop
Lierbaan 64
B-2580 Putte
T +32 1563 8349
sales@theaudioshop.be
www.theaudioshop.be

www.moonriver.com

speelde dan minimaal 15-20 jaar. Er zijn veel muzikliefhebbers die nog steeds een goed gevuld Sony, Luxman of Pioneer rack hebben met mooie componenten. In deze tijd, waar de economie afhankelijk is van het aanhoudende consumptiegedrag en de waan van de dag, is het wellicht tijd voor bezinning. De wereld is misschien beter af met duurzaamheid, een lager energiegebruik, tijdloosheid van producten en met consumenten die weer vele jaren tevreden kunnen zijn met een mooie audio-set. Moonriver zet daarin een aantal stappen. Geen door aandeelhouders afgedwongen stortvloed aan producten die na elk halfjaar weer achterhaald zijn, maar een degelijk gebouwde versterker zonder toeters en bellen die gewoon heel lang mee kan. Het optionele digitale board is uitwisselbaar voor toekomstige exemplaren die de stand van de techniek bijhouden. De Moonriver 404 is ook betaalbaar. Tijdens deze review is de 41st Annual Equipment Directory van het Amerikaanse blad Audio geraadpleegd. Die uitgave is uit het jaar 1998 en Amerika's langst bestaande audiomagazine werd uitgegeven van 1947 tot 2000. Maar, 98 % van de daar genoemde versterkers heeft een prijskaartje van ruim onder de 10.000 dollar. Daar zitten versterkers bij die een performance hebben

die vandaag de dag niet zou misstaan. Sporadisch zit er een versterker boven die prijsgrens. Denk aan een enkele Jadis en exemplaren van FM Acoustics. Als we nu zo'n twintig jaar later kijken, dan is er een enorm segment met versterkers tussen de 10.000 en 150.000 euro. De toename van de winkelprijs heeft in het algemeen geen gelijke tred gehouden met de toename in geluidskwaliteit en vaak ook niet met het handhaven van een bepaalde bouwkwaliteit. Dus, er is ergens iets misgegaan. Het inspirerende van Moonriver is dat hier een fraai gebouwde versterker staat, met uitstekende prestaties, een hoeveelheid zinvolle functionaliteit, een betrouwbare en begrijpelijke user interface en een lange te verwachten levensduur. Dat alles komt voor een investering die je niet elk weekend doet in de stamkroeg, maar absoluut niet voor een fancy prijs. Dus, zoals de bekende song gaat: 'Oh, dream maker, you heartbreaker. Wherever you're goin', I'm goin' your way'.

Ruud Jonker

PRIJS
MOONRIVER AUDIO 404 VANAF € 3.000,-

AGENT VOOR DE BENELUX:
AUDIO PLUS, WWW.AUDIPLUS.NL